



Arni Mufsson, sum er leiðari av føroysku samráðingarnevndini vil nu hava eina ella aðra avkláring

Fleiri tús- und fer- kilometrar skilja partarnar

Síða 5

Preben Elkjær um Toda:

Øll tosa um málið, sum Todi Jónsson gjørdi móti Brøndby fríggjakvøldið. Fyri eygunum á yvir 30.000 áskoðarum gjørdi hann tað, sum Preben Elkjær kallar eitt mál í heimsklassa

8 síður við ítrótti



Heimsklassi

Síða 6

VØRU- KOYRING FLYTING

ÚR FØROYUM TIL FØROYA

Goymsla & Flytikassar

TILBOÐ verða givin Lagaligir prísir!

Pt. HP trading TRANSPORT
Tlf. 17272
Fax 15009

Samstarv er besti máttin at standa sterkur úteftir

Skal vinnulívið í Suðuroynni varðveitast og mennast, er tað umráðandi at fáa í lag orðaskifti millum tær ymsu vinnugreinarnar. Suuroyggin liggur fyri seg sjálva, og samstarv er besti máttin at standa saman uppá, sigur Bogi Mortensen

síða 6-7

Bretskur taktikkur at forhála loysn?

Oddagrein

UM somu tíð, sum føroyingar av álvara eru farnir at tosa um oljuleggjingu og av fyrreika útbjóðing av føroyskari undirgrund til olju-leiting - tykist lítið og einki at henda í spurninginum um markið.

HOAST bretar lótu við seg koma eftir at hava „forhalað“ samráðingarnar í meira enn eitt ár - to við undantaki av valinum - so skilur Sosialurin, at tað enn er langt millum partarnar. Tað sær nevniliga ikki mætari ut enn, at bretar vilja tvíhalda um síni krøv. Gamani eru tey ikki so víðgongd sum tey upprunaliga, tá teir kravdu mark næstan heilt inn móti klettinum, men eftir tí sum blaðið frættir frá keldum, so halda bretar fast um sjálvan kjarnan í kravi sínum - og tað er ognarrætturin til alt tað „hvíta økið“

SAMBART hesum keldum krevja bretar, at markið skal liggja upp til 30 til 40 kilometrar vestur frá verandi fiskarimiðlinju. Hetta merkir, at teir ogna sær alt tað Hvíta økið, sum just er tað, ið bæði seismikk- og oljufeløg meta vera so ómetaliga áhugavert. Okkurt bendir á, at onkur av oljukeldunum, sum funnin er á bretskum øki, rætt og slætt gongur vestur eftir tvørtur um alt tað Hvíta økið og móti føroyska landgrunninum og møguliga eisini víðari. Men basaltíð ger, at vit ikki vita, hvussu sær út inni á føroyskum øki. Við øðrum orðum samsvara bretskur krøvini í stóran mun við tey øki, sum oljuidnaðurin í dag heldur vera sera áhugavert.

UM tað er so, at bretar halda fast um at fáa rættin til alt tað Hvíta økið, so er bert eitt eftir at gera hjá føroyingum, og tað er at lata málið fara til HAAG. Vit halda tað vera bæði orimuligt og lítið skilagott, at bretar fasthalda um slikt krøv mótevnis Føroyum - tá hugsað verður um, at teir í øðrum fornum hava góðtíkið miðlinju sum undirgrundarmark og har tað haraftrá kemur, at teir sjálvir hava skotið upp at brúka miðlinju sum fiskimark og tí eisini aftu at sæð tað nátturliga í, at sama miðlinja eisini var undirgrundarmark.

TAD er ikki rætt at brúka sterk orð í hesum fori, tí enn eru vit í samráðing, men málið er komið hartil, at ein eigur at seta spurnartekin við bretsku mannagongdina ella intentionirnar í hesum máli. Kann tað veruliga vera so stætt, at bretar út frá taktiskum orsökum hava forhálað alt hetta málið og uppá kvamsvis hava latið føroyingar kenna tað so, sum at ein samráðingarloysn var fyrri framman? Kann tað vera so galið, at bretar við at tvíhalda um síni krøv roynd at gera tað torfarari hjá føroyingum at fara undir eina útbjóðingardund - og at ein seinan av eini føroyskari útbjóðing skal kunna koma bretskum áhugamálium til góða - eitt nú við at oljufeløgini orsakað av óloystu marknatrættini velja at gera iløgur í bretskum øki heldur enn við Føroyar? Vit hava altið mett Bretland sum ein góðan og tyðandi granna, og vit siggja helst, at samstarvið landanna millum verður ókt, eitt nú kemur vitjan úr Skotlandi fyrsta dagin og skulu teir vera vælkomnir. Men er tað so, at tað á ovasta stað í Bretlandi verður gamblað við litla føroyska grannanum, so er lítið gott í væntu fyrri framtíðar samvinnu.

Sosialurin

Ummæli

Ummæli og viðmerking av »Balladen om Bøledrengen«

JOANNES NIELSEN



Fyrst í 60' arunum framfóði sjonleikarabólkurin Ódin Teatret «Fuglelskerne» hjá norska rithøvandanum Jens Bjørnebo. Um tað mundið var Bjørnebo ein hin mest kontroversiellur høvundin í Noregi, og tað vakti ans, at akkurat hann gav seg í høg lag við tann okenda italiendan Eugenio Barba og tað harkalið av amatørum, sum hesin hevði savnað rundanum seg. Og ikki bara tað. Leikritið sum Bjørnebo lat Ódin Teatrinum, lekk eina harða víðferð í terra Asgard, tað var so gott sum ókenniligt tá bólkurin umstíðir hevði premieru. Óll tey flottu og sterku orðini, andrúki dialogarnir, yvir høvur allar ljáðarnir voru roytr burtur. Kanska 4-5 upprunaligar replikkir stóðu eftir, men akkurat teir replikkirnar áttu eisini í sær sjálvan kjarnin í leikinum. Soleiðis skrivaði Bjørnebo seinni í einum essay um Ódin Teatret.

Í hesum sambandinum er ikki ætlanin at samanbera Bjørnebo við William Heinesen, og enn minni sjonleikarabólkurin Parantes við tað seinni heimsgrina Ódin Teatret.

Tað sum eg vil vísa á, er at royndirnar at fáa verk eftir William Heinesen sett upp á pall spaldan hava hepnast serliga væl. «Tomið við heimsins enda» mundi vera tann fyrsta royndin at dramatisera eitt av hansara verkum. Urslitið kemur valla í söguna. Tað sum eg hóm frá tí leikinum, er tonleikurin, og so tann spaldsama væl spældi leiklutin hjá Riu Torgard. Restin er meir og minni horvið úr minnum. Til 85 ella 90 ára føðingardagin hjá William Heinesen var gjørt eitt rettiliga einvíst og aspólitsera úrval av hansara verkum, og eitt meiri pinligt upplívistíð havið eg sjáldan verið út fyrri í Sjonleikaradhusinum. Nok úr tað seinni bleiv so hysvóðsverkidi hjá Heinesen. «Glatáðu spelmennir» framfóði í Norðurlandahusinum. Og søgan endurtók seg. Víst var leikurin flottur og poppósúr, og ikki minst avrikið hjá Óla Kurt Hansen í leiklutinum, sum Anker sen Men andin, sum í bók-



Teir triggir sjonleikararnir, Marita Dalsgaard, Gunnvá Zachariassen, Ketti Lutz-høft Jensen og Christine Albech í leikinum «Balladen om Bøledrengen» - úr söguni av sama navni hjá William Heinesen

mi loddi teir glataðu spelmennir, hann var horvin.

Sjálvandi liggur ein stor avbjóðing í at roynd at endurskapa eitt skaldaverk upp á palli, men er tú ov bókstavastrugur, so fer royndin við 100 prosent vissu at misgynast. Tað eru ikki sømu loyri, ið gera seg galdandi á pallinum, sum í skaldsöguni. Við hesum sigi eg ikki, at øll skulu gera sum Eugenio Barba og hansara fólk meiri og minni skrava burtur orðini til bara innasti kjarnin er eftir, og síðan byggja upp aftur leikin. Men trælsliga at arbeiða í meistarans skugga, burtur úr tí kemur í mesta lagi eitt tvasamt plagiat.

Annars royndi William Heinesen seg sum dramatikara við leikinum «Rana-fellis» í 1929. Tað er ein merkiligur og harður leikur. Av temperament hálvgum spanskur. Leikurin endaði við at eitt heilt hjall ruddi oman. Og tað er nogv sum bendir á, at tað hjallid eisini bendir fyrri til 29 ára gamla dramatikaranum úr Havni. Í hysissu so er skrivaði Heinesen levandi aftur til pall.

Men leygarkvöldið 23 august framfóði so sjonleikarabólkurin Parantes «Balladen om Bøledrengen» í Sjonleikaradhusinum í Havni.

Leikurin byrjaði við at Gunnvá Zachariassen, Christine Albech og Ketti Lutz-høft Jensen sátu í eini sofa upp á pallinum og foru, at endurgæva hesa tragisku söguna hjá Heinesen. Í sinum svörtu bunum boru teir bra av teinum trimum, nornurnar, men tá askóðararnir eina lótu seinni blivu

vístir inn gjøgnum tað smala hurðina ið fordi oman undir pallin, var tað líkasum at nornutrúðurin var sleptur. Har móttu vit tí ljóða leikaranum, Maritu Dalsgaard, og hon helt aftur at fortelja söguna. Síðan blivu askóðararnir fordi víðari gjøgnum tann skýmliga Sjonleikarhúskjallaran, og vit komu inn í eitt hvitt betongdum rum. Ferðin gjøgnum hesa litlu hugtakandi undirverðina var av, og nú mótti okkum tónleikur frá musikaranum Nicholas Kingo. Varisluga spældi hann undir, meðan leikararnir upp á skift sögu frá söguni. Men eg helt ikki at koreografurin, um tilber at brúka tað orðið, í nog stóran mun stuðlaði uppundir sögugongdina. Tann goða hálsa tíman vit sátu inni í tí hvíta rúminum, kendist tað viðhvørt sum sjonleikararnir voru í so ivrigir eftir at vísa askóðaranum hvat teir evnaðu av akrobatskum kynstri. Ja, onkra lótna lekk og tann varhugan, at hetta var ein studentaupp-

gáva, ið skuldi víst fram fyrri almenninginum, og at leikararnir meiri og minni gloymdu, at teir høvdu støran skaldskap í minningum.

Men so kom glottin. Tað var, tá Christine Albech endurgæva tað brotið, sum í söguni eitur «Førløren» Eftir minum tykki var tað avgjort haddin í leikinum. Í einar 5 minuttir, ella kanska longri, helt hon askóðaranum í síni hulu hond, og vísti okkum til fulnar, at tað ber til at dramatisera eina sögu hjá William Heinesen.

Sleigsrenan var eisini væl framborn, men í mun til heildartýðningin, so haldi eg at hon var alt ov drúg. Og yvirhvør var tað eisini brekið við framfóðslu av «Balladen om Bøledrengen». Í ov litlan mun var ókonomiserað við tilfeinginum.

Nógv meira havi eg ikki at siga um framfóðsluna. Ja, ikki annað enn tað, at bókurnar hjá William Heinesen framvegis hava ein genialan tulk til góðar.

Leygardagsblaðið seinkað vegna tekniskt brek

Vegna tekniskar trupuleikar við ravnagaskerpinum í prentmaskinuni hjá Sosialinum, eydnaðist okkum ikki at fáa øll blaðini prentað fríggjakvöldið, og eru tað tí haldarar, ið enn ikki hava fingið leygardagsblaðið. Menn hava arbeitt við trupulleikanum um vikuskiftið, men enn er hann ikki loystur.

Vit vænta kortini at fáa prentmaskinuna aftur í lagi skjótast, og tá verður restin av leygardagsblaðnum prentað og borið haldaranum.

Vit harmast um trupuleikan, og vóna at haldarar, lesarar og lýsjarar halda okkum til góðar.

Sosialurin

Fleiri túsund ferkilometrar skilja partarnar

Ein avkláring skal fáast í marknatrætuni millum Føroyar og Bretland innan eitt hált ár, antin henda so endar við eini loysn ella við eini semju um at fara til Haag við málinum.

JAN MULLER

Sosialurin hevur frá keldu fingið at vita, at bretar framvegis seta viðgongd krav, og verður seinasta krav teirra fylgt, so verður markið at leggja 30-40 kilometrar vestan fyri verandi fiskimarksmíllinu. Tvs. at bretar við hesum vilja ogn sær alt tað Hvíta økið, sum flestu oljufeløg halda geymir storar nøgdir av olju og gassi

Á almennu evnisdøgnum í larnu viku um eina komandi føroyska oljuframtíð nam formaðurin í Oljuráðleggingarnevndini, Arni Olafsson eisini við marknatrætuna við Bretland.

Hann visti á, at uppskot til eina kolvetnisráttalog og treytir í sambandi við útbjóðing av økjum verður at biða, til ein avkláring er fingin á marknatrætuni við bretar. Her verður sipað til tey umstríddu økini, sum eru fevnd av marknaðsemjuni

Við Sjónyarp Føroya fríggjakvøldið visti Arni Olafsson, sum eisini er formaður í nevndini, ið samráðist um markið, á, at bretar og føroyingar á tí seinasta fundinum í juli vórðu sandir um, at ein ella onnur avkláring skuldi vera í marknaðsemjuni innan eitt hált ár

Mera einfalt

Uppá fyrispurning um tað er so, at føroyingar fara ikki í gongd við eina lisenrundu ella fara at hava ílt við tað fyrr enn vit hava fingið eina ella aðra avtalu ella avkláring um markið sigur Arni Olafsson við Sosialin, at alt hevði sjálvandi verið nógv einfaldari, um ein loysn varð fingin á trætuni

Men hvussu vit so skulu hera okkum at heilt fýkkliga, um marknatrætán framvegis er opin, tað mugu so avvega gjølliga til ta tíð Eg kann ikki siga het og nu, hvønn máta vit skulu brúka

Tað stendur annars greitt, at verður marknatrætán ikki loyst, tá øki skulu bjóðast út til oljuleiting og harvið boring á føroyska landgrunninum, so verður ein útbjóðing munandi skerð, tí tey umstríddu økini tvs øki, sum bretar gera krav uppá, kunnu ikki bjóðast út. Tað er í hvussu er ikki vanligt at gera tað

Arni Olafsson sigur annars, at bretar siga seg vera fyri at fáa eina skjóta avkláring, um tað ber til at finna eina semingsloysn ella ikki

Tað halda vit eisini vera eitt gott hugskot. Tað er uppá tíðina at koma til avkláringina. Um tann avkláringin er ein marknaðloysn, so skulu vit bara finna fram til, hvørji øki vit vilja bjóða út

Men er marknatrætán framvegis opin, er greitt, at



Arni Olafsson, leiðari av føroysku samráðingarnevndini vil nú hava eina ella aðra avkláring

fólkarætturin sigur, at tú bjóðar ikki út á umstríddum økjum. Tá væntar okkum eina definition av, hvat umstrítt øki er.

-Hvør skal so gera ta definitionina?

-Tað eru tveir partar, sum skulu tað

-Hetta fyrirkerur sum skruan utan enda!

-Ja, tað kann ein siga.

Vit hava spurt formannin í føroysku samráðingarnevndini, um tað er hugsandi, at bretar vitandi royna at draga málið út, soleiðis at tað, vegna óvissuni og av tí sannroynd, at tey mest áhugaverdu økini ikki kunnu bjóðast út, verður torføvari at fáa oljufelögin at gera flögur á føroyskum øki, og at tey harvið kanska fara at brúka flögurnar á bretska øki heldur!

-Hatta er ein teori, sum tit hava. Eg kann ikki sum alment umbod fyri Føroyar siga, um eg haldi hatta vera rætt ella skevtt ella leggja eitt annars vinarliga sinnad grannaland undir at fremja slík lokabregd móti Føroyum

-Er nokur broyting hend í samráðingarráttinum ella í politikkunum hjá bretum, nú nýggj stjórn hevur tikið við?

-Tað er ílt at siga, tí vit kunnu ikki vita, um tað uppskotið, sum bretar eru komnir við í juli, er tað sama, sum teir søgdu seg

hava klárt fyri valið -Var tað uppskotið teir komu við í juli ein rúðikal broyting?

-Eftir teirra tykki eftir ja.

-Men ikki nóg mikið til at vit kundu godtaka tað?

-Nei, avgjørt ikki. Langt frá tí.

Arni Olafsson vátar, at tað framvegis eru nógvir 1000 ferkilometrar millum partarnar

-Vit hava frá keldum trætt, at tað seinasta bretska kravið hevur við sær, at markið kemur at leggja 30-40 kilometrar vestur frá fiskimarknum!

-Hatta ljóðar yvirdrivið. Men eg fari ikki at uttala meg um tekniskar detaljar.

-Men um so er, at hetta ella nakað, sum líkist tí, er rætt, so gera teir krav uppá alt Hvíta økið?

-Tað havi eg onga viðmerking til

-Men er tað ikki so, soleiðis sum ein kelda hevur sagt Sosialinum, at bretar framvegis hava sera viðgongd krav, verður hugsad um, hvar mest sannlíkt í løtuni er at finna olju nærhendis Føroyum!

-Tað vil eg ikki avsanna.

Nærri avkláring

Uppá fyrispurning um vit nærkasti Haag í øllum hesum málinum sigur Arni Olafsson, at vit helst eru nærri eini avkláring enn

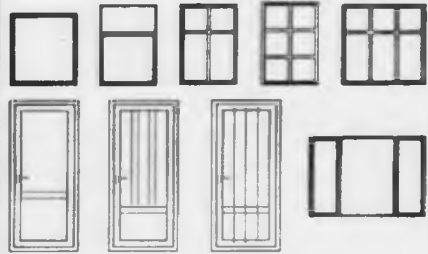


Edmund Joensen, lagnmaður vónar, at tað nú hendir okkurt iðtøkligt í marknatrætuni

greinin endar á síðu 22

Ókeypis

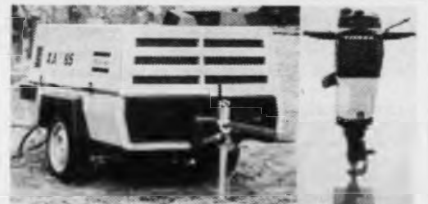
ráðgeving og óbindandi tilboð verða givin upp á vindeygu, hurðar og havastovur



AP ALUMINIUM OG PLASTVIRKIÐ P/F

Tlf. 18796 • Fax 18746
Í Svanga 23 • FR-100 Tórshavn
Verkstaðið er í Gøtudali

SØLA/ÚTLEIGING



Luftkompressorar XAS 85 og XAS 40, Cobra motorborimaskinur, borihamar, brekkarar, borir/meitlar, vibratorar, plátuvibratorar, hatrýstreinsarar, blandimaskinur

Eykalutir til øll luftambod

P/f Kaj Andreassen & Co.
Klingran 5 • 188 Hoyvík
Tlf. 15600

Eg ynski at gerast limur í

Navn _____

Geta _____

Byurfbýgd _____



AMNESTY INTERNATIONAL

Føroya Deild
Postboks 1075
FR-110 Tórshavn
Postgíro 56359

nøvn

nøvn

nøvn



Góða Anja
Tillukku við 10 ára degnum
Altíð það besta frá bergjum tínum
Þjartur, Pjetur Hjörtur og Janus



Elskaða mamma og kona
Hjartalga tillukku við degnum 25. aug. Takk fyrir allt tú ert fyrir okkum
Ynskja Aimee, Eyðbjörg og maður tú



Góða onnna'
Hjartalga tillukku við föðingardegnum 25. august
Ynskja vit öll í Reyðhus, Aksel og Elna



Elskaða mamma
Hjartalga tillukku við degnum 25. aug. Takk fyrir allt tú ert fyrir okkum. Babba letur heilsa
Ynskja Aimee og Eyðbjörg



Góðu tvöburðar
Hjartalga tillukku á 11 ára degnum í dag
Bestu vinkir frá mammu, pabba, Henry og Martu



Góða argjaomma'
Hjartalga tillukku við degnum. Takk fyrir allt það, tú ert fyrir okkum. Vonandi verða það nógvir túrar afturat
Heilsan ommubörnini



Góði ommu- og abbabeiggi á Norðskála
Tillukku við degnum 25. august, minnst tú hendan túrn á Slattanesi
Heilsan Aníta, Bergur, Burgu, Helga og Mirjan



Tjambalay
Hjartalga tillukku við degnum 24. 8
Heilsan Tjambelana



Góði Karstin
Hjartalga tillukku við 11 ára föðingardegnum í dag
Ynskja mamma og babba

franhald av síðu 5

nakrantíð fyrr. Tann avklaringin kann so framvegis enda við, at vit fara til Haag Antin finna vit eina semja nakad skjott ella mugu vit vera samdir um at vera osamdir og lata ein triðja part, tvs Haag avgera trætuna

-Merki seinasta bretska útspalið, at vinnur til at eitt stjórnskrifli í Bretlandi fór at rokka nærri eini loysn, har bretar fóru at vera meira positivar mótvegis feroysingum, eru stórri?

Ég veit ikki í hvønn mun stjórnskriflið yvirhovur hefur ávirkað nakad

-Nu hefur tú verið so leingi uppi í hesum uttan at fáa eitt úrslit. Hvát nú?

-Ég vil sjálvandi royna at manerera best móguligt innan fyri teir politisku karmar, sum eg fari at arbeiða eftir frá minum politisku arbeiðsgevarum

Nu brúkti fyrrverandi bretska orkumalardattarin Kræzer heldur ovantáð vendingina miðlinja í eini løðu hann helt um marknasamtalingarnar við feroysingar. Vur hetta ein brosting í bretska politikknum ella bert ein tviðingargleys vending?

Ein kann siga, at við einum góðum vilja, kann ein tálka ta bretska uppskotið sum eina flutta miðlinju

-Men seinasta uppskotið frá bretum liggur tað langt frá tí upprunliga bretska kravinum?

Gjörði tað ikki tað, søtu vit ikki við samráðingarbordið

Variantur av miðlinju

Tvs. at vit halda framvegis fast um eina ella aðra miðlinju?

Ja men hava í samráðingunum vist vilja til meira bretska vinarligar variantar av okkara miðlinju

Men er tað ikki so, at vit als vilja ikki sleppa økinum nullum okkara designeraði øki og so fiskamarkid, tí vit vita, at her eru góðir møguleikar fyr at finna olju?

Tað er klárt, at alt bendir á, at tað kunnu vera stórar oljugoymslur í júst tí økinum, og tí vilja vit sjálvandi stríðast fyrir teimum

Bretar tóku sær herfyri rætt til at designera eitt øki, sum fyr hefur verið partur av Hvíta økinum. Hetta broytti javnváginu í sam-

ráðingunum hefur tú sagt, og at tí tí fóru at umhuga eitt móttrekk. Hvát hava tí gjørt í so máta?

Vit hava sagt við bretar undir seinastu samráðingunum, at vit hava tikið til eftirtektar, at teir hava orogvað javnváginu uppa tann matan og tilskila okkum rætt til, ta vit finna tað hóskaði, at gera okkurt við tað

Arni Ólafsson sigur annars, at samráðingar verða aftur við bretar tann 26 september í London

Bjóða ikki umstríðt øki ut

Edmund Joensen, lögmaður ynskir ikki at gera beinleiðis viðmerkingar til samráðingarnar í løtun. Hann biður nu eftir einum útspeli frá feroysku samráðingarnevndini til seinasta bretska uppskotið

Vit hava spurt lögmann, um tað er so, at ein lisenrundu á feroyskum okk dregur út, um vit ikki fáa eina avtalu við bretar?

Tað ger hon. Skal tú bjóða øki ut, so má ein vita, hvønn øki ein ræður full og heilt yvir, og tað vita vit ikki, fyrr enn endalig semja er fengin

Men hvát nu um ein endalig semju ikki fyr enn um fleiri ár, tá í Haag?

Vit kunnu tá ikki bjóða umstríðt øki ut men mugu halda okkum til tey øki, sum eru feroysk

Metir tú, at tað kanska er taktikkur hjá bretska síðu, at royna at útsetu eina loysn, soleiðis at feroysingar ikki fáa bjóðað út umstríðt øki og soleiðis at oljufeløg harvið kanska eru meira sinnad at gera ilögur í leitng á kendum bretska øki enn í ókendum feroyska øki við nógvum basalti?

Møguleikarnir eru nógvir. Hatta er so ein móguleiki, sum eisini er umrøddur

Tað er skiligt, at lögmaður er um at missa tolið við bretum. Hann hefur nógv uppa hjartað í hesum stóra máli men sigur við Sostatin, at tað vil hana biða nakad enn at koma út við. Nú setir hann so vónina eftir, at tað finst ein ella onnur loysn ella avklaring innan eitt hált ár, helst so títliga tilber, tí tá kunnu feroysingar skjótari fara undir at fyrrteika eina lisenrundu

Skrivstovufólk

Til skrivstovu okkara verður søkt eftir fólkí háva tíð, at byrja skjótast tilber, lön sambært S & K.

Skrivlig umsókn.



FK Hoyvík
Box 349
188 Hoyvík

FLOGFRAKT * SJÓFRAKT
SAFARI TRANSPORT
GREIDA ALLAN FLUTNING & OLL PAPPÍR
Tlf. 1 22 22